

به نام خدا

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«طرح تسری قانون فوق العاده خاص کارمندان سازمانهای پزشکی
قانونی کشور و انتقال خون ایران به کارمندان دامپزشکی کشور»
(ویرایش دوم)

مقدمه

حقوق و مزایای کارکنان دولت همواره از مباحث و موضوعات چالش برانگیز در حوزه مدیریت منابع انسانی بوده و هست. اصل عدالت در پرداخت نیز از جمله شاخصهای یک نظام مطلوب حقوق و مزایاست. موضوعی که هدف اصلی ارائه این طرح به شمار می رود.

این طرح که در پی تسری فوق العاده خاص موضوع قانون فوق العاده خاص کارمندان سازمانهای پزشکی قانونی کشور و سازمان انتقال خون ایران مصوب ۱۳۹۰/۲/۴ به کارمندان سازمان دامپزشکی کشور است، در تاریخ ۱۳۹۰/۴/۲۸ عیناً به تصویب کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی به عنوان کمیسیون فرعی رسید و در تاریخ ۱۳۹۰/۴/۲۹ با اعمال اصلاحاتی به تصویب کمیسیون اجتماعی به عنوان کمیسیون اصلی رسید که به موجب این اصلاحات، کارمندان سازمان زندانها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور نیز مشمول این طرح قرار گرفته اند.

طرح مذکور از حیث اهداف مقنن و دغدغه های نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی نسبت به کارمندان دولت شایسته تقدیر است، اما به لحاظ محتوایی حاوی اشکالاتی است، هر چند که این اشکالات بعضاً به خود قانون فوق العاده خاص سازمان پزشکی قانونی کشور و سازمان انتقال خون مصوب ۱۳۹۰/۲/۴ مربوط می شود.

ارزیابی طرح

۱. اشتغال در سازمان دامپزشکی کشور و سازمان زندانها به دلیل مسئولیت های گسترده و سنگین، حساسیت و نوع کار، عوارض جسمانی و روانی و مشکلات اجتماعی و خانوادگی آن، جذابیت چندانی ندارد. در سایر کشورها نیز برای جذب کارشناسان خبره و ایجاد انگیزه و اشتغال در این حرفه ها تسهیلات مالی و رفاهی ویژه ای در نظر گرفته می شود اما اینکه چاره کار در تصویب چنین طرح هایی باشد جای تأمل دارد. زیرا این طرح با هدف رفع تبعیض، خود زمینه ساز بروز تبعیض جدیدی در نظام اداری کشور خواهد شد و به جهت اینکه تنها بخشی از جامعه عظیم کارکنان دولت را دربرمی گیرد، تصویب آن می تواند علاوه بر ایجاد زمینه نارضایتی در سایر بخش ها، مقدمه ای بر ارائه پیشنهادات مشابه و بعضاً به حق سایر دستگاه های اجرایی و دیگر مشاغل شود. لذا شایسته است مجلس شورای اسلامی نگاهی جامع و یکپارچه به مسائل و مشکلات جامعه کارکنان دولت داشته باشد و از اصلاحات موردی و بعضاً فاقد دلایل متقن پرهیز کند.

۲. با فرض پذیرش کلیات طرح، اجرای آن با اشکالات اساسی روبرو است. از جمله اینکه میزان فوق العاده پیشنهادی قابل تأمل است. اگر در نظر آوریم که بخش اعظم حقوق و مزایای کارمندان مشمول قانون مدیریت خدمات کشوری را دو عنصر حق شغل و حق شاغل تشکیل می دهد آن گاه متوجه خواهیم شد که اجرای قانون فوق العاده خاص سازمان های پزشکی قانونی و انتقال خون و تسری آن به سازمان دامپزشکی کشور و سازمان زندانها، شکاف زیادی را بین حقوق و مزایای کارکنان این سازمانها با سایر کارکنان مشمول قانون مدیریت خدمات کشوری به وجود می آورد.

۳. در تبصره ماده واحده^۱ گفته شده است که اعتبار طرح از محل ردیف درآمدی ماده (۱۴) قانون سازمان دامپزشکی کشور مصوب سال ۱۳۵۰ تأمین می‌شود. در این زمینه خاطر نشان می‌سازد، هیچ‌گونه آمار یا اطلاعاتی از میزان اعتبار مورد نیاز برای اجرای طرح و همچنین از میزان درآمدهای ماده (۱۴) ارائه نشده و لذا ممکن است درآمدهای مذکور اصولاً کفاف پرداخت هزینه‌های ایجاد شده را ننماید که در این صورت نحوه تأمین اعتبار معلوم نیست و طرح پیشنهادی می‌تواند با اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی نیز مغایرت داشته باشد. به علاوه موکول نمودن یک هزینه ثابت، مستمر و افزایش یابنده به درآمدی که تحصیل آن ثبات ندارد، موجه نیست. در این رابطه خاطر نشان می‌سازد که سازمان پزشکی قانونی و انتقال خون نیز در پرداخت فوق‌العاده‌های موضوع این قانون با مشکل مواجه شده و عملاً نتوانسته‌اند که منابع مالی مورد نیاز را تأمین کنند.

۴. در تبصره ماده واحده طرح مصوب کمیسیون اجتماعی، محل تأمین اعتبار پرداخت فوق‌العاده خاص به کارمندان سازمان زندان‌ها از محل صرفه‌جویی‌ها و با استفاده از اختیارات و مجوزهای قانونی خود و با بهره‌گیری از منابع حاصله از فروش اموال و املاک مازاد بر نیاز سازمان تعیین شده است. در این رابطه باید بیان داشت که هیچ‌یک از محل‌های تأمین اعتبار نمی‌تواند پاسخگوی هزینه‌های این طرح باشد، زیرا اولاً هزینه‌های ناشی از این طرح بدون محدودیت زمانی ادامه خواهد داشت و هر سال نیز اضافه خواهد شد، بنابراین نیاز به تأمین هزینه به‌طور مستمر در آینده ادامه خواهد یافت، ثانیاً اینکه فروش اموال و دارایی‌های منقول و غیرمنقول و تخصیص آن برای هزینه‌های جاری بدون محدوده زمانی راهکار مناسبی نیست.

جمع‌بندی و پیشنهاد

طرح پیشنهادی تحت عنوان «تسری قانون فوق‌العاده خاص کارمندان پرسنل سازمان‌های پزشکی قانونی و انتقال خون به کارمندان سازمان دامپزشکی کشور و سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور»، از حیث اینکه معطوف به تأمین دستمزد مناسب برای کارشناسان و کارکنان زحمتکش این دو سازمان است، اقدامی مثبت تلقی می‌شود و می‌تواند انگیزه لازم را برای انجام وظیفه در مشاغل اصلی این سازمان فراهم کند.

اما همان‌طور که تصویب قانون فوق‌العاده خاص کارمندان سازمان‌های پزشکی قانونی و انتقال خون موجب طرح درخواست مشابه از سوی کارکنان سازمان دامپزشکی کشور و در ادامه سازمان زندان‌ها شده است، طرح اخیر نیز همین نتیجه را در پی خواهد داشت. ضمن اینکه دستگاه‌های اجرایی دیگری نیز هستند که با وظایفی متفاوت اما با دلایلی متقن و مستدل می‌توانند مشمول دریافت چنین فوق‌العاده‌هایی شوند. شایسته‌تر آن است که به جای پرداختن به این‌گونه اقدامات و چاره‌جویی‌های موردی، موضعی و بخشی که بدون توجه به ابعاد کامل یک موضوع عام و کلی صورت می‌گیرد و می‌تواند نظام اداری کشور را با چالش‌های جدی مواجه سازد، بهتر است نگاهی جامع و فراگیر به نظام پرداخت در کشور صورت پذیرد. بنابراین پیشنهاد می‌شود که کلیات طرح رد شود.

۱. ماده (۱۴) قانون سازمان دامپزشکی کشور مصوب سال ۱۳۵۰:

سازمان مجاز است در مقابل انجام خدمات دامپزشکی وجوه متناسبی با خدمات انجام شده دریافت نماید. وجوه حاصل از این بابت در حساب مخصوصی که در خزانه افتتاح خواهد شد جمع‌آوری و صرف هزینه‌های مربوط به مبارزه با بیماری‌های دامی خواهد شد. تعیین خدمات و میزان وجوه طبق آیین‌نامه اجرایی این قانون خواهد بود.